104 . Mangalia | Judeţ: Constanţa | Punct: str. dr. Motaş nr. 8 - 10, proprietatea Simion Căprar | Anul: 2010

Anul: 2010
Cod RAN: 60491.03
Perioade: Antichitate, Evul Mediu
Epoci: Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie, Evul Mediu
Tipuri sit: locuire, tip neprecizat
Categorii sit: Apărare (construcţii defensive), Civil, Domestic, Neatribuit
Autori: Sorin Marcel Colesniuc, Ion Pâslaru, Mihai Ionescu
Instituții: Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia, Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia, Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia

Raport

Amplasamentul este situat în centrul oraşului Mangalia, în apropierea Pieţei Centrale.

Cercetarea s-a realizat pe cele trei secţiuni deja amintite.

Situaţia planimetrică este următoarea:

S1 - de 10 x 3 m.

În c.1-2 la o adâncime ce variază între -1,10 m şi -1,30 m a fost descoperită o mică parte a unui pavaj databil în sec. XVII prin nişte fragmente de pipe cu marca de olar, precum şi blocuri rezultate din demontarea structurilor medievale şi antice de intervenţiile moderne. Toate acestea însoţite de o variată ceramică databilă larg în sec. XVIII - XX.

În c.2, la -1,90 m a fost descoperită pe cca. 2 m lungime o trama a unui zid, Z4, realizat din blocuri de calcar legate cu pământ. Zidul se păstrează numai pe o asiză şi este datat la sfârşitul sec. VI p.Chr. În c.2-3, la aceeaşi adâncime a fost cercetată continuarea spre N a aceluiaşi zid, afectată de intervenţii medievale şi moderne, zid din care se păstrează câteva mici blochete de calcar ce asigură marcarea traseului sau până în c.3, după care este şi el afectat de o altă groapă modernă.

În c.2-4, la ca -2 m, a fost cercetat un tronson de cca. 4 m din Z3, lat de cca. 0,70 m, aparţinând, aparent cel puţin, altei faze constructive ca Z1. Z3 este şi el realizat din blochete de calcar legate cu pământ, iar la cca. -2,25 m, într-un sondaj din c.3-4, a fost descoperită talpa fundaţiei acestui zid, mai lată cu cca. 10-15 cm decât zidul.

S2, de 2 x 10 m, paralel la E cu S1; martorul, de 1,50 m, pentru că cercetarea s-a realizat exclusiv manual, pentru a permite deplasarea roabelor pe martor, fără pericol de surpare.

În c.1-3, după scoaterea dărâmăturii rezultate de la locuinţele moderne, cercetarea s-a oprit la cca. -1,70 -1,80m, pe un pavaj târziu datat prin ceramică şi o monedă de bronz la sfârşitul sec. VI şi începutul sec. VII p.Chr.

Acolo unde acest pavaj a fost scos de intervenţii moderne, în c.4-5, am realizat un sondaj, până la cca. -2,50 m, sondaj în care a fost evidenţiat un pavaj realizat din dale de calcar, ce a aparţinut unei străzi ce a funcţionat în cursul sec. VI p.Chr. şi care, probabil, comunica spre N cu poarta de N a cetăţii cercetate de noi la Colţul de NV al Cetăţii.

S3, de 2 x 10 m, la E de S2, tot cu martor de 1,50 m.

În c.1-2 cercetarea s-a oprit la cca. -1,90 m pe un nivel de calcare romano-bizantin, sec. VI p.Chr. Format din mici blochete de calcar, chirpici, pământ galben bătătorit. Tot aici a fost descoperită trama zidului Z1 ce se pierde sub martorul de E al secţiunii.

Generat la: 06.08.2025 16:38

În c.3-5 a fost descoperită continuarea pavajului străzii sus amintite în S2, la cca. -2,25-2,40.

În aceleaşi carouri a fost descoperit parţial, pe cca. 2,5 m lungime, Z2, din blochete de calcar legate cu pământ, şi el parţial demontat de alte intervenţii moderne.

În concluzie, suntem în faţa unei străzi cu două faze, una în sec. VI şi o alta târzie, la începutul sec. VII p.Chr. Cu orientare SE-NV, paralelă, ca şi zidurile ce o bordau, Z1, Z2 şi Z3, cu incinta cetăţii pe latura sa de V. Din păcate vestigiile antice sunt mai mult sau mai puţin afectate de intervenţii medievale şi moderne, care în această zonă a cetăţii au demontat structurile antice mult mai jos decât în alte zone, aşa cum o evidenţiază cercetările arheologice anterioare.

De remarcat ca nivelul final de distrugere al cetăţii nu este prezent aici decât în foarte mica măsura, datorită aceloraşi intervenţii medievale şi moderne.

Cu privire la materialul arheologic acesta este compus in foarte mare parte din ceramica medievala târzie şi moderna, cu smalt, cu diferite ornamente din care remarcam un fragment de capac cu ornament în val şi o oala ce are pe umăr un ornament realizat cu rotita, ambele ornamente fiind întâlnite şi în epoca medievala timpurie.

Epoca romano-bizantină este reprezentată prin fragmente de oale, amfore ornamentate cu striuri mărunte un fragment cu dipinti, o moneda de bronz corodată şi o cheie de bronz.

Fragmentele ceramice romane sunt foarte puţine, ca şi cele elenistice, din care remarcăm un bol fragmentar databil în sec. III a.Chr., datorită faptului că, după cum am demonstrat deja, în cercetarea arheologică din zona Hotelului President, fost Scala din anii 1993-1995, şi în alte cercetări, în epoca romano-bizantină au avut loc nivelări ce au înlăturat în mare măsură edificiile şi depunerile arheologice anterioare.

Stratigrafia obţinută în urma cercetării arheologice este următoarea:

S1, profilul de V

- 0 -0,30 vegetal; -0,30-0,60 dărâmătură cu moloz şi nisip; -0.60-1 m, dărâmătură cu piatră şi olane; -1 -1,15 m, lutuială; -1,15 -1,30 m dărâmătură medievală; -1,30 -1,80 m dărâmătură antică; -1,80 -2 m nivelare antică; -2 -2,25 m, brun cenuşiu cu pigment de cărbune şi rare fragmente ceramice.

Considerăm că prezenta cercetare aduce o contribuţie în plus la cunoaşterea cartierului callatian în epoca romano-bizantină, sec. VI-VII p.Chr, fiind evidenţiată parţial o stradă cu orientarea SE-NV, ce avea legătura cu poarta de N a cetăţii şi trame de ziduri parţial afectate de intervenţii medievale şi moderne.

A fost confirmată distrugerea acestui cartier, probabil undeva la începutul sec. VII p.Chr, în urma atacurilor avaro-slave.

Interesant de subliniat este ca aliniamentul tramelor zidurilor antice şi al străzii din cele doua faze cercetate este păstrat şi de construcţiile moderne şi contemporane şi că tramele zidurilor şi traseul străzii antice sunt paralele, aşa cum era şi normal, cu incinta romano-bizantină.

Informații suplimentare online

[Raportul 4640 din cronica.cimec.ro]
[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro]

Generat la: 06.08.2025 16:38